

0053 - 81165

การปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

: ศึกษาเฉพาะสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดเพชรบูรณ์

THE POLICE PERFORMANCE OF THE DRUG-PREVENTION AND SUPPRESSION

: A CASE STUDY OF POLICE STATIONS IN PETCHABOON PROVINCE

โดย
พันตำรวจโท จิระศักดิ์ เหมือนรอดดี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารสังคม บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2546

ISBN 974-7145-80-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วิทยานิพนธ์ การปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ : ศึกษาเฉพาะ
สถานี่ตำรวจในจังหวัดเพชรบูรณ์

The Police Performance of the Drug-Prevention and Suppression : A Case Study
of Police Stations in Petchaboon Province

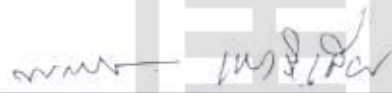
ชื่อนักศึกษา พันตำรวจโทจิระศักดิ์ เหมือนรอดดี

รหัสประจำตัว 446009

สาขาวิชา การบริหารสังคม

ปีการศึกษา 2545

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และทบวงมหาวิทยาลัย ได้ตรวจสอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2546

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณิราช แสงวิเชียร)

คณะกรรมการการสอบวิทยานิพนธ์

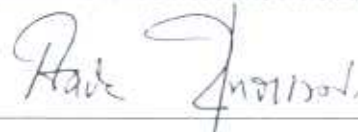
อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชัตติยา กรรณสูต)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.โชคชัย สุทธาเวศ)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(รองศาสตราจารย์ นีลา ส.ตุ้มสุนทร)

จากทบวงมหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์	การปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ : ศึกษาเฉพาะสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดเพชรบูรณ์ The Police Performance of the Drug-Prevention and Suppression : A Case Study of Police Stations in Petchaboon Province
รหัสนักศึกษา	พันตำรวจโท จิระศักดิ์ เหมือนรอดดี
รหัสประจำตัว	446009
หลักสูตร	สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารสังคมสังคม
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

เรื่องศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเพชรบูรณ์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติดต่อนโยบายรัฐบาล ตลอดจนแผนและมาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 2) เพื่อศึกษาสถานการณ์ด้านยาเสพติดและสภาพภูมิประเทศในจังหวัดเพชรบูรณ์ 3) เพื่อศึกษาศักยภาพของหน่วยงานและหลักเกณฑ์การคัดเลือกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 4) เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 5) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นการศึกษาแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทั้งระดับชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวนจากทุกสถานีตำรวจในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 107 คน

ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยหลายด้านที่มีส่วนกำหนดให้งานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของแต่ละสถานีตำรวจมีความยากง่ายแตกต่างกันไปตามลำดับ ดังนี้

ปัจจัยด้านระดับความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรต่อนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งจะส่งผลให้การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาในส่วนนี้พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนมาก เข้าใจแผนปฏิบัติการของแต่ละสถานีตำรวจ ซึ่งออกรองรับแผนและมาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และนโยบายรัฐบาล มีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานส่วนน้อยเท่านั้นที่คอยรับฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชา นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่หัวหน้าชุดปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทั้งระดับชั้น

สัญญาบัตรและชั้นประทวน มีระดับความรู้ ความเข้าใจต่อนโยบายรัฐบาล ตลอดจนแผนและมาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยละเอียด และเห็นว่านโยบายรัฐบาลปัจจุบันในด้านยาเสพติดเป็นนโยบายที่ดีมาก นอกจากนี้ ยังมีการอบรมประชุมชี้แจงจากผู้บังคับบัญชาทุก สปีดาร์ ส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้และเข้าใจนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นอย่างดี

ปัจจัยด้านลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเพชรบูรณ์ซึ่งมีชุมชนแบ่งเป็น 2 ลักษณะมีส่วน ทำให้สถานการณ์ยาเสพติดในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันไป คือ ในลักษณะภูมิประเทศที่มีพื้นที่เป็นภูเขาสูง เช่น อำเภอเขาค้อ อำเภอหล่มสัก ลักษณะชุมชนเป็นแบบอยู่กระจายไม่รวมกลุ่ม ส่วนมากเป็นพวกชาวเขา ชาวไร่ ทำให้การรณรงค์เพื่อทำกิจกรรมต่อต้านยาเสพติดทำได้ยาก ส่งผลให้การป้องกันยาเสพติดได้ผลน้อย รวมทั้งลักษณะพื้นที่ยังเอื้ออำนวยต่อการซุกซ่อน ยาเสพติดของผู้ค้ารายสำคัญ เพื่อรอลำเลียงไปยังแหล่งจำหน่ายอื่น ๓. การแพร่ระบาดมีสูง ลักษณะภูมิประเทศอีกส่วนหนึ่งเป็นพื้นที่แบบที่ราบลุ่ม ทำให้เกิดชุมชนแบบรวมกลุ่มเพราะเป็น แหล่งพื้นที่ที่เจริญ เช่น อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอหนองไผ่ ฯลฯ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทำได้ง่ายและมีประสิทธิภาพมากกว่า การแพร่ระบาดมีสูงในเขตอำเภอเมืองและระดับ ปานกลางในเขตอำเภอใกล้เคียง กลุ่มผู้เสพเป็นเยาวชนและผู้ใช้แรงงาน

ปัจจัยด้านศักยภาพของหน่วยงานและหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยปัจจัยส่วนนี้ ส่งผลทำให้พื้นที่ของสถานีตำรวจส่วน น้อยที่ ได้รับงบประมาณและกำลังพลเพียงพอ เช่น สภ.อ.เมืองเพชรบูรณ์ สภ.อ.หล่มสัก สามารถ คัดเลือกเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานได้ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้ ทำให้มีการ กำหนดตำแหน่งและลำดับชั้นการบังคับบัญชาได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้การป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติดมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เดียวกันพื้นที่สถานีตำรวจส่วนมากยังขาดแคลน งบประมาณและกำลังพล ทำให้การคัดเลือกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่ได้ตามหลักเกณฑ์ ส่งผลให้ ศักยภาพของหน่วยงานมีประสิทธิภพน้อยลง ทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ผล น้อยลง เพราะต้องใช้บุคลากรทำงานหลายหน้าที่ในเวลาเดียวกัน

จากปัจจัยดังกล่าวทั้งหมดส่งผลต่อการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานทั้งหมดส่วนมาก ใช้มาตรการปฏิบัติงานด้านการ ป้องกันยาเสพติด คือ มาตรการบริการสาธารณสุข และมาตรการทางเลือก แต่การปฏิบัติจริงยังไม่ ได้ผลเท่าที่ควร เพราะขาดงบประมาณในการทำชุมชนให้เข้มแข็ง จนกระทั่งในปัจจุบันรัฐบาลได้ สนับสนุนงบประมาณในด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแบบครบวงจร โดยให้เจ้าหน้าที่

ตำรวจทำงานร่วมกับฝ่ายปกครองและสาธารณสุข ทำให้การป้องกันได้ผลดีขึ้น และมาตรการ
 สอดแทรกพร้อมทั้งมาตรการทางการศึกษา ทางหน่วยงานสาธารณสุขและฝ่ายปกครองเป็นผู้นำไป
 ดำเนินการ ส่วนในด้านการปราบปรามยาเสพติดสามารถทำอย่างมีประสิทธิภาพได้ในระดับหนึ่ง
 เป็นส่วนของสถานีตำรวจที่มีงบประมาณเพียงพอซึ่งยังมีเป็นส่วนน้อย ส่วนมากยังขาดงบประมาณ
 และติดขัดขั้นตอนข้อกฎหมายต่าง ๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการปราบปรามยาเสพติด และในปัจจุบัน
 รัฐบาลมีเงินสนับสนุนด้านงบประมาณและรางวัลการจับกุมยาเสพติดมากขึ้น ตลอดจนมีการใช้
 กฎหมายยึดทรัพย์ทำให้การปราบปรามมีประสิทธิภาพได้ผลมากกว่าเดิม

ในส่วนของการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีปัญหาและอุปสรรคด้าน
 กำลังพลและงบประมาณไม่เพียงพอ รวมทั้งปัญหาด้านกฎหมายซึ่งในปัจจุบันมีประสิทธิภาพ
 มากขึ้น เช่น กฎหมายฟอกเงิน กฎหมายยึดทรัพย์ผู้ค้ายาเสพติดแต่ยังมีปัญหาในส่วนของกรออก
 หมายค้นของศาลยังล่าช้า ตลอดจนการให้สวัสดิการเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ต้องเสี่ยงต่อการปฏิบัติงาน
 ในส่วนของข้อเสนอนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า รัฐบาลควรเพิ่มงบประมาณและกำลังพล เพื่อการ
 ปราบปรามยาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งการแก้ไขข้อ
 กฎหมายต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน และมีการพัฒนาบุคลากร รวมทั้งรณรงค์ให้มีการ
 สร้างชุมชนเข้มแข็ง เพื่อเป็นการป้องกันยาเสพติดแบบยั่งยืน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้ศึกษาเห็นว่าควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบ
 ของกฎหมายรัฐธรรมนูญต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อหาแนวทาง
 ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

Thesis Title The Police Performance of the Drug-Prevention and Suppression
:A Case Study of Police Stations in Petchaboon Province

By Lieutenant Colonel Jirasak Muanroddee

Identification NO. 446009

Degree Master of Social Work (M.S. W.)

Major Social Administration

Academic Year 2002

ABSTRACT

The Police Performance of the Drug-Prevention and Suppression: A Case Study of Police Stations in Petchaboon Province had objectives as follows: 1) To study the knowledge and understanding levels of the drug-prevention and suppression police officials about the government policies, as well as the Royal Thai Police plans and measures 2) To study the drug addiction situations and the topography of Petchaboon Province 3) To study the potential of the work units and criteria for selecting the drug-prevention and suppression police force 4) To study the real performance of drug prevention and suppression 5) To study problems and obstacles of drug prevention and suppression. It was a qualitative research whose data were collected from 107 drug-prevention and suppression police force of commission and warrant police officials of every police station.

The research revealed that there were many factors in making the drug prevention and suppression more or less difficult for different police stations as follows:

The levels of the personnel's' knowledge and understanding about the policies and objectives of the organization affects the success and effectiveness in enforcing the policies. It was found that most of the performance officials understood their police station's operation plans made in accordance with the plans and measures of the Royal Thai Police and the policies of the government, that only the small amount of them did accordingly to the order of their immediate superiors, that the leaders of the drug-prevention and suppression police force of both commission and warrant police officials

had adequate knowledge and understanding about plans and measures of the Royal Thai Police and agreed that the government's policies about drug prevention and suppression was suitable, and that there were a weekly meeting where the superiors come to explain various issues to their subordinates, making the drug prevention and suppression become more effective due to the fact that the performance officials have good knowledge and understanding of the policies and objectives of the organization.

The factor of the topography of Petchaboon Province, which was classified into two areas, caused different situations of drug addiction problems in different areas. In the communities located in mountainous areas, such as Kaokho and Lomsak Sub-districts, people lived dispersively. Most of them were hill tribes and farmers, therefore it was difficult to set up the campaign activities against drug addiction in those areas, resulting in less effectiveness of drug prevention and suppression. Moreover, these areas were convenient for influential drugs traffickers in transferring their goods to sell in other markets. Drug addiction then highly spreaded here. In the plain areas, where there were densely populated and modernized, such as Muang Petchaboon and Nongpai districts, it was easier and more effective to prevent and suppress drug addiction. Drug addiction was highly spreaded in Muang Petchaboon District and moderately spread in the nearby districts. Most of drug addicts were youths and laborers.

The factors underlined the potential of the work units and criteria for selecting the drug prevention and suppression police officials depended upon the budget and personnel distributed to them. A few police stations, such as the police station of Muang Petchaboon and the one of Lomsak, which had enough budgets and personnel. Therefore could meet the criteria of selecting the performance officials as stipulated by the Royal Thai Police, resulting in the proper setting of position and hierarchy of command necessary for making effective drug prevention and suppression. On the contrary, most of the police stations lacking of budgets and personnel could not meet those criteria and thus reduce their drug prevention and suppression effectiveness.

All factors mentioned above truly affected the drug prevention and suppression performance. Most of the performance police officers preferred to use the preventative

measures i.e. information services and alternative measures, but their results were rather unsatisfactory because of the lack of budget for strengthening the communities. Today, the government had distributed budget for completing cycles of drug prevention and suppression, making the police officials to work cooperatively with the administrative and public health officials. This made the preventive measures more effective. As for the interruptive and educational measures, the administrative and public health work units took them. With respect to drug suppression, only a few of the police stations with enough budget and personnel could perform it at certain level of satisfaction. Most of the police stations lacked of enough budget, also were obstructed by various legal steps of action. The government should raise up more budget for drug suppression and set more rewards for inducing the police to arrest the violators as well as using the law to confiscate properties of the drugs traffickers, resulting in more effectiveness of drug suppression.

In conclusion, even with much more effective laws today, such as laws on money laundering and property confiscating, the obstacles of drug prevention and suppression performance were caused by the lacks of enough budget and personnel to support them. The effectiveness of these laws were reduced by of the delay of warrant issuing for search by the court and also the welfare services provision for policemen taking a risk in preventing and suppressing drug addiction. As for recommendations, the researcher would like to suggest that the government should increase the budget and personnel for the effectiveness of drug- prevention and suppression performance, provide welfare services for performance police officials and amend the laws concerned with obstruct the performances. Including the personnel development and campaigns for strengthening communities to be sustainable, as effective measures for drug prevention.

For further research, it should be aimed to study the effects of the constitution on the drug prevention and suppression performance in order to find more effective performance measures.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของ อาจารย์ ดร.ทิพากรณ์ โพธิ์ถวิล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ท่านได้เสียสละ ทูมเท เวลาอันมีค่าของท่าน ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้กำลังใจ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนได้ช่วยเหลือแนะนำด้านการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

อาจารย์ ดร.โชคชัย สุทธาเวช ได้กรุณาเป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ท่านได้ให้ ข้อเสนอแนะและให้กำลังใจ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยด้วยความเต็มใจเสมอ รongศาสตราจารย์ ดร.ชุตติยา กรวรรณสุด ได้กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการ ท่านได้ให้ ข้อเสนอแนะแก้ไขและตรวจสอบข้อบกพร่องที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์นิภา ส. ตุมรสุนทร ได้กรุณาสละเวลามาเป็นกรรมการ ท่านได้ให้ ข้อเสนอแนะ แก้ไขและตรวจสอบข้อบกพร่องที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย

พลตำรวจตรี เชิดชัย ปวโรภาส ผู้บังคับการตำรวจภูธร จังหวัดเพชรบูรณ์ พร้อมทั้ง เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานซุ่มป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทุกสถานีตำรวจที่ให้ความ ร่วมมือในการเก็บข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านดังรายชื่อที่กล่าวมา ทั้งหมด ด้วยความจริงใจ ผู้วิจัยหวังว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจกับควรช่วยเหลือสังคมโดยร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติดในโอกาสต่อไป

พันตำรวจโท จิระศักดิ์ เหมือนรอดดี